2025

ŞENGÜN & PARTNERS
Avukatlık Ortaklığı | Attorney Partnership

Eylül Ayı Özel Bülteni: Coğrafi İşaretler

Şengün & Partners Coğrafi İşaretler AB ve Ulusal Tescil Danışmanlık Merkezi Bültenidir.

Coğrafi İşaretler Bülteni
Önsöz

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı bünyesinde kurulmuş olan Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi; coğrafi işaretler özel bülten serisi ile en güncel bilgileri ve sektörel gelişmeleri siz değerli okuyucular ile paylaşmaktan memnuniyet duymaktadır.

Coğrafi işaretler, hem yerel üreticilerin emeğini ve sunduğu kaliteyi hem de tüketicilerin haklarını koruyan, kültürel mirasımızı nesilden nesile yaşatmaya devam eden, uluslararası pazarda Türkiye'nin rekabet gücünü artıran ve ekonomik büyümesine katkı sunan çok kritik bir öneme sahiptir.

35 yıl önce Nedim Korhan Şengün tarafından kurulmuş olan Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı olarak, Kurucumuz Nedim Korhan Şengün'ün marka ve patent haklarına yönelik hukuki uzmanlığı, coğrafi işaretler alanındaki bilgi birikimi ve değerli vizyonu ile; coğrafi işaretlerin ulusal ve uluslararası tescil süreçlerinde, coğrafi işaretlerin hukuki haklarının tesis edilmesi ve uygulanmasında çıkabilecek uyuşmazlık süreçlerinde uzman kadromuz ile aktif rol oynuyor ve aynı zamanda bu alandaki gelişmeleri yakından takip ederek ve bülten içeriklerimiz ile paylaşarak hem tüketici hem üretici nezdindeki bilincin artmasına katkı sunmayı amaçlıyoruz.

Nedim Korhan Şengün, Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı'nın ve Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi'nin kurucusu olup İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuş, aynı üniversitenin İletişim Fakültesi'nde Gazetecilik ve Halkla İlişkiler alanında eğitim almıştır.; M&A, Sermaye Piyasaları ve Yabancı Yatırım projelerini yönetmektedir. Özellikle Şirketler Hukuku ve Sermaye Şirketleri konularında yol gösterici proje ve işlere imza atmış; kariyeri süresince Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku alanında bilirkişilik yapmıştır. Fon yönetimi, varlık yönetim, faktoring, medya, açık hava reklamcılığı, otomotiv, taşımacılık, ambalaj, sigorta brokerliği alanında faaliyet gösteren, yerli ve çok uluslu önde gelen şirketlerin hukuk müşavirliklerini yapmakta, uyuşmazlık çözüm süreçlerinde aktif olarak rol almaktadır. Bunlara ek olarak, Şengün & Partners proje ekipleriyle birlikte şirketlerin yönetim ve karar süreçlerinde, çok uluslu şirket alım-satımlarında, birleşme ve devralmalarda hukuki danışmanlık vermiş, işçi ve işveren uyuşmazlıkları konusunda yoğun çalışmalar yürütmüş, çok fazla sayıda toplu iş sözleşmesi sürecini başarıyla yönetmiştir. Akademik olarak da; Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde Ticaret Hukuku ve Kıymetli Evrak dersleri vermiştir.

Uzmanlık alanlarından marka ve patent uzmanlığını coğrafi işaretler ile ulusal bir amaca özgüleyen Nedim Korhan Şengün, uzun zamandır bu kapsamda coğrafi işaretler ile ilgili çalışmalara katkı sunmaktadır. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ("TOBB") ile Bandırma Ticaret Odası işbirliği kapsamında Bandırma'da gerçekleşen ilk Coğrafi İşaretler Bilgilendirme Semineri'nde Kurucu Ortağımız Nedim Korhan Şengün konuşmacı olarak yer almıştır. Antalya'da düzenlenen Yörex Fuarı'nda "Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi" olarak açılan stand ile hem ekibimiz hem Nedim Korhan Şengün çok sayıda ticaret ve sanayi odası ile irtibat kurmuş, talepleri değerlendirmiştir.

Kurucumuzun verdiği ilham ile kurumumuz nezdinde oluşturulan bu özel bülten doğrultusunda; coğrafi işaretler alanında yaşanan gelişmeleri, yasal düzenlemeleri ve başarılı uygulama örneklerini bir araya getirmekteyiz. Tarihi mirasımız ve kültürel çeşitliliğimiz gözetildiğinde ülkemizin maalesef ki hala dünyaya duyurulmamış olan çok sayıda ürünü ve içeriği olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'nin hakettiği şekilde uluslararası platformlarda tanınması, küreselleşen dünyada yerel değerlerin korunması ve bunların ekonomik faydaya dönüşmesi adına yürüttüğümüz çalışmaların ışığında, bültenimizin faydalı ve teşvik edici içerikler sunmasını ümit ediyoruz.

Keyifli okumalar dileriz.

Nedim Korhan Şengün
(Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı Kurucu Ortağı
Şengün & Partners Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi Kurucusu)

Sunan:
Av. Birgi Kuzumoğlu
(Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı Ortağı
Şengün & Partners Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi Koordinatörü)

İÇİNDEKİLER

Editörün Notu 06

Makaleler 08

Coğrafi İşaretlerin Tarihçesi ve Kültürel Önemi

Coğrafi İşaret Türleri ve Sınıflandırılması

Hukuki Gelişmeler ve Güncel Haberler 14

Coğrafi İşaretler Bülteni
Editörün Notu

Değerli Okuyucularımız,

Şengün & Partners Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi kapsamında “Eylül Ayı Özel Bülteni” olarak hazırladığımız “Coğrafi İşaretler” bülteni ile karşınızdayız.

Makalelere yer verdiğimiz sayfalarda; “Coğrafi İşaretlerin Tarihçesi ve Kültürel Önemi” ile “Coğrafi İşaret Türleri ve Sınıflandırılması” başlıklarımızı ilginize sunuyoruz.

“Coğrafi İşaretlerde Güncel Hukuki Gelişmeler” başlığı altında coğrafi işaretler alanında öne çıkan hukuki değişiklikleri ele alıyoruz.

“İş Dünyası ile Oda ve Borsalara Yönelik Güncel Haberler” bölümünde, coğrafi işaretli ürünlerin ekonomiye katkısını, odalar ve borsaların sektörel girişimlerini ve üreticiler için sunulan yeni pazarlama olanaklarını aktarıyoruz.

“Marka ve Patent Dünyasına Yönelik Güncel Gelişmeler” sayfalarında, TÜRKPATENT ve WIPO iş birliğiyle yürütülen markalaşma projelerini ve AB tescilli ürünlerin uluslararası alanda değer kazanmasına yönelik stratejileri inceliyoruz.

Küresel ölçekteki hareketliliği ise “Dünyada Coğrafi İşaretlere Yönelik Gelişmeler” başlığı altında ele alıyor; coğrafi işaret korumasının küresel ölçekte kazandığı ivmeyi ve uluslararası toplulukların iş birliği çalışmalarını sizlerle paylaşıyoruz.

Keyifli okumalar dileriz,

İstanbul, Eylül 2025
Şengün & Partners Coğrafi İşaretler Ulusal ve AB Tescil Danışmanlık Merkezi

Makale

Coğrafi İşaretlerin Tarihçesi ve Kültürel Önemi

Giriş

Coğrafi işaretler, bir ürünün belirli bir bölgeyle özdeşleşmiş niteliklerini ve üretim yöntemlerini koruma altına alan, hem ekonomik hem de kültürel açıdan büyük öneme sahip bir fikri mülkiyet türüdür. Bu işaretler, yalnızca ürün kalitesini değil, aynı zamanda yerel bilgi birikimini, gelenekleri ve toplumsal belleği de temsil eder. Günümüzde giderek artan bir şekilde tüketici bilinciyle birlikte değer kazanan coğrafi işaretler, aslında oldukça köklü bir geçmişe sahiptir.

Antik Dönemden Günümüze Coğrafi İşaretin İzleri

Coğrafi işaret kavramının kökeni Antik Yunan, Roma ve Mısır uygarlıklarına kadar uzanmaktadır. Bu dönemde belirli bölgelerden gelen ürünlerin daha kaliteli ve prestijli kabul edilmesi, coğrafi işaretin ilk örnekleri olarak değerlendirilebilir.

- **Şarap:** Antik Yunan'da Chios ve Thasos adalarının şarapları, üstün aromaları ve üretim teknikleriyle diğerlerinden ayrılırdı. Bu şaraplar, yalnızca menşei nedeniyle daha yüksek değer görürdü.

- **Zeytinyağı:** Attika bölgesi, zeytinyağı üretiminde öne çıkmış ve bu ürün, bölgeyle özdeşleşmiştir.

- **Baharatlar ve İlaçlar:** Antik Mısır'da belirli bitkiler yalnızca spesifik bölgelerde yetiştirildiğinden, bu ürünler hem ticari hem de tıbbi anlamda coğrafi kimlik kazanmıştı.

Bu örnekler, coğrafi işaretin yalnızca modern bir ticaret aracı değil, aynı zamanda tarihsel bir miras olduğunu göstermektedir.

Modern Dönemde Coğrafi İşaretin Hukuki Temelleri

Coğrafi işaretin modern anlamda hukuki bir statü kazanması ise 19. yüzyıla dayanmaktadır. 20 Mart 1883 tarihli Paris Sözleşmesi, fikri mülkiyet hakları kapsamında coğrafi işaretleri tanımlayan ilk uluslararası düzenleme olmuştur. Bu sözleşme ile birlikte ürünlerin menşeinin korunması, haksız rekabetin önlenmesi ve tüketicinin yanıltılmasının engellenmesi hedeflenmiştir.

Avrupa'da bu süreci takiben, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve daha sonra Avrupa Birliği, coğrafi işaretleri tarım politikalarının ve kırsal kalkınma stratejilerinin merkezine yerleştirmiştir. Bugün AB ülkelerinde binlerce ürün, coğrafi işaretle tescillenmiş durumdadır.

Türkiye'de Coğrafi İşaret Uygulamaları

Türkiye'de coğrafi işaret kavramı uzun yıllar boyunca yeterince tanınmamış olsa da, Avrupa Birliği ile yürütülen uyum süreci sayesinde bu alanda önemli adımlar atılmıştır. Ülkemizde ilk coğrafi işaret düzenlemesi, 1995 yılında yürürlüğe giren 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile başlamıştır. Bu düzenleme ile tescil yetkisi Türk Patent Enstitüsü'ne verilmiş ve yerel ürünlerin korunması için hukuki bir zemin oluşturulmuştur.

Bugün Türkiye'de Antep fıstığı, Malatya kayısısı, Ezine peyniri gibi birçok ürün coğrafi işaretle tescillenmiş ve hem iç pazarda hem de uluslararası alanda değer kazanmıştır.

Coğrafi İşaretin Küresel Örnekleri

Coğrafi işaretin küresel düzeydeki etkisini en iyi anlatan örneklerden biri, hiç kuşkusuz Parmesan peyniridir. Yalnızca İtalya'nın Emilia-Romagna bölgesinde, özellikle Parma, Reggio Emilia, Modena ve kısmen Bologna ile Mantova şehirlerinde üretilen bu sert peynir türü, "Parmigiano Reggiano" adıyla coğrafi işaretle korunmaktadır.

Bu bölge dışında üretilen peynirler, aynı üretim teknikleri kullanılsa bile "Parmesan" adıyla pazarlanamaz. Parmesan ismi, tescilli bir coğrafi işaret olduğundan yalnızca belirli bölgeden gelen ürünler bu adı taşıyabilir. ABD, Arjantin gibi ülkelerde üretilen benzer peynirler "hard cheese" ya da "Italian-style cheese" gibi genel ifadelerle satılmakta, ancak "Parmesan" adı kullanılamamaktadır.

Bir başka örnek olarak ise; Kolombiya kahvesi'dir. Ülkenin yüksek rakımlı bölgelerinde yetişen Arabica türü kahve çekirdeklerinden elde edilir. Bölgenin iklimi, toprak yapısı ve geleneksel hasat yöntemleri sayesinde kendine özgü bir aroma kazanır. "Colombian Coffee" adı, coğrafi işaretle korunur ve yalnızca Kolombiya'da üretilen kahveler bu isimle satılabilir. Dünya çapında tanınan bu marka, coğrafi işaretin gelişmekte olan ülkeler için nasıl bir ekonomik fırsata dönüşebileceğini gösterir.

Bu durum, coğrafi işaretin yalnızca bir kalite göstergesi değil, aynı zamanda kültürel bir kimlik ve ekonomik değer olduğunu, tescili ile birlikte dünya üzerindeki değerinin nasıl korunduğunu ve itibar kazandırdığını da açıkça ortaya koymaktadır.

Sonuç

Coğrafi işaretler, tarih boyunca ürünlerin menşeini ve kalitesini koruma amacıyla kullanılmış; modern dönemde ise hukuki bir statü kazanarak küresel ticaretin önemli bir parçası haline gelmiştir. Hem üreticiyi hem de tüketiciyi koruyan bu sistem, yerel kültürlerin yaşatılmasına ve kırsal kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Parmesan gibi örnekler, coğrafi işaretin yalnızca bir etiket değil, bir marka ve miras olduğunu bizlere hatırlatmaktadır.

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı
Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu

Makale

Coğrafi İşaret Türleri ve Sınıflandırılması

Giriş

Coğrafi işaretler, bir ürünün belirli bir bölgeyle özdeşleşmiş niteliklerini koruma altına alan ve hem üretici hem de tüketici açısından güvence sağlayan fikri mülkiyet haklarıdır. Bu işaretler, ürünün kalitesini, üretim yöntemini ve kültürel bağlamını tanımlar. Ancak coğrafi işaretin tescil sürecinde, ürünün hangi tür coğrafi işaret kapsamında değerlendirileceği kritik bir ayrım noktasıdır. Türkiye'de coğrafi işaretler üç ana başlık altında sınıflandırılmaktadır: Menşe Adı, Mahreç İşareti ve Geleneksel Ürün Adı şeklinde ayrıştırılmaktadır. Aşağıda, bu ayrımların nasıl yapıldığı örnekleri ile birlikte açıklanmaktadır.

1. Menşe Adı

Menşe adı, bir ürünün yalnızca ait olduğu coğrafi bölgede üretilebildiği ve üretim, işleme ve diğer tüm işlemlerin bu bölge sınırları içinde gerçekleştiği durumlarda kullanılan coğrafi işaret türüdür. Bu türde ürünün bölgeyle olan bağı hem fiziksel hem de kültürel olarak oldukça güçlüdür.

Menşe Adı ile tescil edilen ürünlere, Malatya Kayısısı, Aydın İnciri, Finike Portakalı, Karacadağ Pirinci, Gemlik Zeytini, Isparta Gülü, Taşköprü Sarımsağı örnek olarak verilebilecektir.

Bu ürünlerin karakteristik özellikleri, yalnızca ait olduğu coğrafi çevrede ortaya çıkmaktadır. Yani ait olduğu bölge ile ürün arasında sıkı bir bağ vardır.

2. Mahreç İşareti

Mahreç işareti, ürünün özelliklerinden en az birinin bulunduğu yöreye ait olması durumunda kullanılır. Ürünün üretimi, işlenmesi veya diğer aşamalarından herhangi biri o bölgede gerçekleşiyorsa ve ürün başka yerlerde de üretilebiliyorsa, mahreç işaretiyle tescil edilir. Bu türde ürünün bölgeyle olan bağı menşe adına göre daha zayıftır, ancak yine de kültürel ve geleneksel bir bağ söz konusudur.

Mahreç İşareti ile tescil edilen ürünlere; Hereke İpek Halısı, Erzurum Su Böreği, Adana Kebabı, Antakya Künefesi verilebilecektir.

Mahreç işareti, özellikle geleneksel üretim tekniklerinin ve yöresel tariflerin korunmasında önemli bir rol oynar.

3. Geleneksel Ürün Adı

Menşe adı veya mahreç işareti olarak tescil edilemeyen, ancak geleneksel ve yöresel bağlantısı sebebiyle korunması gereken ürünler için "Geleneksel Ürün Adı" kullanılır. Bu türde ürünün belirli bir coğrafi alanla doğrudan bağlantılı olması gerekmez. Önemli olan, ürünün geleneksel bir isim, üretim yöntemi veya bileşimle uzun yıllardır tanınıyor olmasıdır.

Geleneksel ürün tescili için şartlar şu şekilde özetlenebilir;

- Ürünün adı, piyasada en az 30 yıl boyunca geleneksel olarak kullanılmış olmalıdır.
- Geleneksel üretim veya işleme yönteminden, tariften ya da bileşimden kaynaklanmalıdır.
- Geleneksel hammadde veya malzemeden üretilmiş olmalıdır.

Geleneksel Ürünlere Baklava, Lokum, Höşmerim, Pastırma, Döner verilebilecektir.

Bu ürünler, Türkiye'nin gastronomik mirasını temsil etmekte ve kültürel kimliğin yaşatılmasında önemli rol oynamaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme

Coğrafi işaret türlerinin doğru şekilde sınıflandırılması, hem tescil sürecinin sağlıklı yürütülmesi hem de ürünün kültürel ve ekonomik değerinin korunması açısından büyük önem taşır. Menşe adı, mahreç işareti ve geleneksel ürün adı; her biri farklı düzeyde bölgesel bağlar kurarak ürün kimliğini tanımlamaktadır. Bu ayrım, yalnızca hukuki bir zorunluluk değil, aynı zamanda kültürel mirasın sürdürülebilirliği için stratejik bir adımdır.

Şengün & Partners Avukatlık Ortaklığı
Ortak Av. Birgi Kuzumoğlu

Hukuki Gelişmeler ve Güncel Haberler

Coğrafi İşaretlerde Güncel Hukuki Gelişmeler

2025 İtibariyle “El Sanatları ve Endüstriyel Ürünler” de AB Tescil Uygulamasında Yerini Almıştır

2023 yılı Eylül ayının başında Avrupa Parlamentosu, tarım ürünleri için geçerli olan mevcut kurallarla paralel olacak şekilde **tarım dışı ürünler (non-agricultural products)** diğer bir deyişle **el sanatları** ve **endüstriyel ürünler** için coğrafi işaretler (Cİ) korunmasına yönelik yeni kuralları içeren Avrupa Parlamentosu ve Konsey’inin tüzük önerisini onayladı. İlgili tüzük (2023/2411) metnine buradan ulaşabilirsiniz. Söz konusu Tüzük, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi’nde yayımlandıktan yirmi gün sonra yürürlüğe girecek olup, bazı özel hükümleri derhal olmak kaydıyla, **1 Aralık 2025** tarihinden itibaren uygulanmaya başlanacaktır.

Bu süreç esas itibariyle Lizbon Anlaşması’nın Coğrafi İşaretlere İlişkin Cenevre Metni’ne (Cenevre Sözleşmesi) uyum süreci çerçevesinde yürütülmektedir. Zira Cenevre Sözleşmesi hem tarımsal hem de tarım dışı ürünler için coğrafi işaretlerin korunmasına olanak tanır.

Bu çerçevede Brüj Danteli, Bohemya Kristali, Murano Camı, Solingen Bıçağı, Küba Puroları gibi birçok tanınmış el sanatları ve endüstriyel ürünün coğrafi işaret olarak korunmasının ve tüketiciye ulaşan ürünün gerçekliğinin denetlenebilmesinin yolu açılmıştır.

Hangi Ürünler Koruma Kapsamına Dahildir?

Öncelikle, bu tüzük kapsamına hangi kriterlere uygun el sanatları ve endüstriyel ürünlerin dahil olduğuna dikkat etmek gerekmektedir.

- Tamamen el ile veya el veya dijital araçların yardımı ile üretilen, veya bitmiş ürüne elle yapılan katkının önemli bir yer tutması halinde mekanik araçlarla yapılan ürünler,

- Seri üretim dahil olmak üzere makineler kullanılarak standart bir şekilde üretilen ürünler, bu tüzük kapsamından el sanatları ve endüstriyel ürün olarak ifade edilebilecektir.

Bu yeni düzenleme ile el sanatları ve endüstriyel ürünlere koruma sağlanabilmesi için söz konusu ürünün aşağıdaki özelliklere sahip olması gerekmektedir:

- Ürünün kökeninin belirli bir yer, bölge veya ülke olduğunun tespit edilebilmesi,

- Ürünün kalite, ün veya diğer özellikleri ile coğrafi kökenleri ile ilişkilendirilebilir olması,

- Ürünün tanımlanmış coğrafi alanda en az bir üretim adımının gerçekleşmesi.

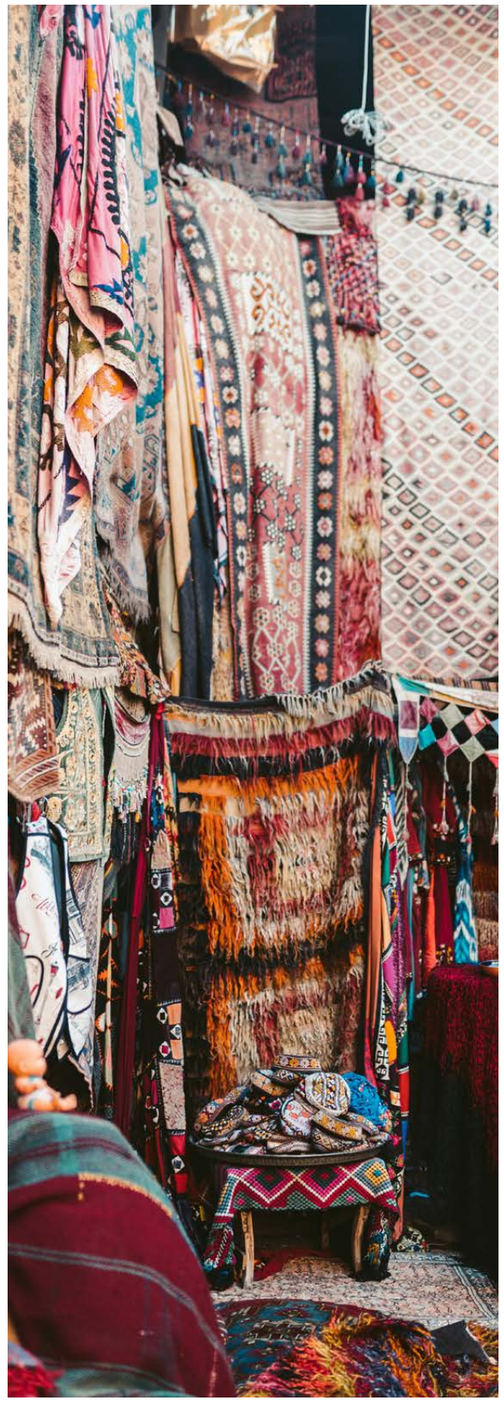

Hukuki Gelişmeler ve Güncel Haberler
İş Dünyası ile Oda ve Borsalara Yönelik Güncel Haberler

ARTVİN TİCARET VE SANAYİ ODASI TEMMUZ AYI MECLİS TOPLANTISINDA “COĞRAFİ İŞARETLER” KONUSUNA VURGU YAPTI

Artvin Ticaret ve Sanayi Odası Temmuz Ayı Meclis Toplantısı Meclis Başkan Yardımcısı Mehmet Uzun’un başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda, Oda meclis üyelerinin katılımıyla gündem maddeleri görüşülerek karara bağlandı. Meclis toplantısında görüşülen önemli gündem maddelerinden biri de Artvin Ticaret ve Sanayi Odası ile kardeş oda İlişkisi bulunan Marmaris Ticaret ve Sanayi Odası’na gerçekleştirilmesi planlanan çalışma ziyareti oldu. Ziyaretin temel amacı,

iki bölge arasında ekonomik iş birliğini güçlendirmek, ortak sektörlerde bilgi ve deneyim paylaşımını artırmak olarak belirtendi. Özellikle her iki bölgenin arıcılık faaliyetleri ve bal üretimi konusundaki potansiyeli dikkate alınarak, bu alanda fikir alışverişi yapılması planlanıyor. Marmaris ve Artvin, Türkiye’nin önde gelen bal üretim merkezleri arasında yer almakta olup, bu ziyaret aracılığıyla üretim, markalaşma, pazarlama ve kalite kontrol süreçlerine yönelik karşılıklı tecrübe aktanım hedeflenmektedir. Ayrıca toplantıda coğrafî işaretli ürünlerin bölgesel kalkınmadaki önemi üzerinde duruldu. Her iki bölgenin sahip olduğu coğrafi işaretli ürünlerin korunması, tanıtılması ve ekonomik katma değere dönüştürülmesi amacıyla yürütülen çalışmalar masaya yatırılacak. Bu bağlamda, coğrafi işaretlerin ticarileşmesi, İhracat potansiyeli ve turizmle entegrasyonu gibi konularda ziyaret gündeminde yer alacak.

MİLAS ÜRÜNLERİ ARAP PAZARIYLA BULUŞUYOR

Milas Ticaret ve Sanayi Odası (MİTSO), **7 Temmuz** 2025 **tarihinde İzmir'de gerçekleşen** 6. Türk-Arap Ticaret ve Sanayi Odaları Yönetim Kurulu Toplantısı'nda **Milas'ı üst düzeyde** temsil **etti**. MİTSO **Yönetim Kurulu Başkanı** ve TOBB **Dış İlişkiler Komisyonu Üyesi** Sayın Reşit Özer, **Milas'ın** ekonomik **ve** kültürel **değerlerini Arap dünyasına tanıttı**.

Toplantıda, Arap ülkelerinden gelen oda başkanları ve temsilcileriyle bir araya gelen Özer, **Milas'ın zengin tarımsal üretimi, gelişen sanayi kapasitesi, dinamik ticari potansiyeli ile köklü tarihi ve doğal güzelliklerini detaylı** bir şekilde sundu. Görüşmelerde, Türkiye ile Arap ülkeleri arasındaki **mevcut** ekonomik ilişkilerin daha da derinleştirilmesi, **yeni iş birliği** alanlarının tespiti ve karşılıklı **yatırım** fırsatlarının artırılması konuları masaya yatırıldı. Özer, özellikle Milas'ın **coğrafi işaretli zeytin ve zeytinyağı ürünlerinin uluslararası pazarlarda** ne denli **önemli** bir yer edinebileceğine **dikkat** çekti.

Toplantının sonunda MİTSO, Arap misafirlerine Milas'a özgü, **coğrafi** işaretli **zeytinyağı**, **yağlı zeytin ve zeytinyağlı sabunun** yanı **sıra** balık, bal helva ve **lokum** gibi yöresel ürünlerden oluşan **özel hatıra** hediyeleri takdim etti.

MOR SOĞAN TÜKETİCİYE ARACISIZ ULAŞACAK

BALIKESİR Mor soğan tüketiciye aracısız ulaşacak Erdek'in coğrafi işaretli değerlerinden Kapıdağ mor soğanı, bu yılki ilk hasatla birlikte önemli bir değişim sürecine girdi. Erdek Ticaret Odası ve İlçe Tarım Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen çalışmalar sayesinde, üreticiler artık ürünlerini aracı olmadan doğrudan tüketiciye ulaşürabiliyor. Geçmişte, pazarlama sorunları nedeniyle düşük gelir elde eden üreticiler, yeni sistem sayesinde ürünlerini gerçek değerinde satabiliyor ve ödemelerini daha hızlı alabiliyor. Yalnızca tescilli üreticilerin ürünleri denetime tabi tutularak doğrudan satış izni veriliyor. Bu modelle birlikte, Kapıdağ mor soğanı ulusal zincir marketlerde aracı olmadan yerini aldı. Aynca, ürünün Avrupa'da da tanınması amacıyla AB coğrafi işaret başvurusu tamamlandı. Sürece kadın kooperatiflerinin dâhil edilmesi de yörede olumlu karşılandı. Yetkililer, yerel üreticilerin desteklenmesine yönelik sosyal sorumluluk temelli yeni planlamaların da gündemde olduğunu bildirdi.

TRABZON TSO BAŞKANI ERKUT ÇELEBİ'DEN COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERE YÖNELİK ÖNEMLİ BİR YAKLAŞIM

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO) Başkanı Erkut Çelebi, şehirlerin ürünlerinin uluslararası bilinirliğinin artırılması için coğrafi işaretin önemine değinerek, "TTSO olarak Trabzon'un coğrafi işaretli ürünlerinin sayısının artırılması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu durumun gastronomi turizmine de olumlu yansımaları olacağına inanıyoruz. Amacımız her zaman söylediğimiz gibi bir ürünümüze Avrupa Birliği'nden de tescil almaktır" dedi.

TTSO Başkanı Erkut Çelebi, İstanbul'da düzenlenen F İstanbul 2025 - Gıda İçecek Ürünleri ve Üretim Teknolojileri Fuarı'nda düzenlenen "Teknolojinin Gıda Sektöründeki Rolü ve İhracat Yolculuğu" konulu panele katıldı. Akif Budak ve Özlem Mekik'in moderatörlüğünü yaptığı panelde TTSO Başkanı Erkut Çelebi'nin yanı sıra Artvin'in Kemalpaşa İlçesi Belediye Başkanı Erhan Yılmaz, Tokat Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Fatih Gökdere, Amasya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Murat Kırlangıç ve Şef Selim Yeşilpınar konuşmacı olarak yer aldı.

Gıda sektöründe coğrafi işaretin öneminin farkında olduklarını belirten TTSO Başkanı Erkut Çelebi, "Trabzonumuzun 14 coğrafi işaretli ürünü var. Bunlar arasında Akçaabat Köftesi, Arsin Foşa Fındığı, Hamsiköy Sütlacı, Sürmene Pidesi, Tonya Tereyağı, Trabzon Kuymağı, Vakfıkebir Ekmeği, Vakfıkebir Külek Peyniri ve Yomra Elması olmak üzere 9 tanesi gıda sektöründen ürünler. Oda olarak Akçaabat Köftesi ve Trabzon Kuymağının coğrafi işaretini aldık. Ayrıca bu konuda çalışma yapan tüm kurumlara destek veriyoruz. Baklava, dondurma gibi birçok ürünümüz için de coğrafi işaret çalışmalarımız devam ediyor. Amacımız her zaman söylediğimiz gibi Trabzon'un bir ürününe Avrupa Birliği'nden coğrafi işaret tescili alabilmektir. Standımızdaki firmalarımız da coğrafi işaretli ürünler üreten firmalarımız. Ürünlerin uluslararası bilinirliğinin artması, gastronomi turizmini de etkileyecektir. Bu nedenle coğrafi işarete önem veriyoruz" dedi.

Hukuki Gelişmeler ve Güncel Haberler
Marka Ve Patent Dünyasına Yönelik Güncel Gelişmeler

TÜRKPATENT ve WIPO'dan Coğrafi İşaretli Ürünler İçin Markalaşma Projesi

TÜRKPATENT Başkanı Muhammed Zeki Durak, coğrafi işaret tescili alan ürünlerin Avrupa'da markalaşması amacıyla WIPO ile ortak bir proje yürüteceklerini açıkladı. Türkiye, coğrafi işaret kayıtlarıyla önemli bir konumda bulunuyor ve markalaşma çalışmaları hız kazanıyor.

Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) Başkanı Muhammed Zeki Durak, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ile Avrupa Birliğinde coğrafi işaret tescili alan ürünlerin Avrupa'da markalaşması konusunda ortak proje yürüteceklerini belirtti.

Antalya'da 72 kente özgü lezzetlerin ve ürünlerin sergilendiği Yöresel Ürünler Fuarı'na (YÖREX) katılan Durak, AA muhabirine, Türkiye'nin kültürel mirasını, zenginliğini korumak amacıyla coğrafi işaret tescil belgesini önemsediklerini söyledi.

Kurum olarak bu alanda ciddi çalışmalar yaptıklarını anlatan Durak, "Ülkemizde coğrafi işaret korumasının başladığı 1995 yılından itibaren ilk 10 yıllık dönemdeki tescil sayısı 69 iken bu sayı 2005-2015 yılları arasında 105, 2015-2023 yılları arasında ise 1328'e çıktı. Bugün itibarıyla coğrafi işaret tescil sayımız 1639. Ülkemiz coğrafi işaret noktasında Çin'den sonra ikinci sırada. Bu ülke olarak ne kadar zengin olduğumuzun göstergesi." dedi.

Durak, başvuru aşamasında 600 ürünün bulunduğunu belirterek, coğrafi işaret tescili konusunda ilgili kurumların topyekûn bir çalışma yürüttüğünü ifade etti.

AB Coğrafi İşaretli Ürünlerde Markalaşma Çalışması

Durak, ürünlerin Avrupa Birliği coğrafi işaret tescil belgesi alması konusunda da önemli adımlar attıklarını bildirdi.

Ürünleri AB'de tescil ettirmek için TÜRKPATENT olarak hem başvurular yaptıklarını hem de başvuru yapmak isteyenlere uzmanlarla teknik destek verdiklerini aktaran Durak, 2022'de 8 olan AB tescil sayısının bugün 27'ye ulaştığını ve bu yıl sonunda sayının 29 olacağını dile getirdi.

Coğrafi işaretli ürün sayısını çoğaltmanın yeterli olmadığına ve markalaşmaya ağırlık verilmesi gerektiğine işaret eden Durak, şunları kaydetti:

"Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) ile AB tescili alan ürünlerimizin Avrupa'da markalaşması konusunda ortak proje yürüteceğiz. Proje, ürünlerin kalite standardından, ambalajından başlayarak markalaşmasına kadar olan bir çalışmayı kapsayacak. AB tescilli ürünlerin dünyada tanınırlığını artırarak markalaşmasını sağlamak ve ekonomik değerini artırmak istiyoruz. Markalaşma konusunda önemli başarı hikayeleri oluşturarak üreticimizin de daha fazla katma değer elde etmesini sağlayacağız."

Hukuki Gelişmeler ve Güncel Haberler
Dünyada Coğrafi İşaretlere Yönelik Gelişmeler

WIPO: Uluslararası Coğrafi İşaretler Topluluğu, 10 Temmuz'da Cenevre Yasası'nın 10. Yıldönümünü Kutladı

WIPO, 2025 WIPO Meclisleri vesilesiyle, Lizbon Anlaşması Cenevre Yasası'nın 10. Yıldönümünü kutlamak üzere bir yan etkinlik düzenledi.

Söz konusu etkinlikte birçok oriGIn üyesi Coğrafi İşaret (GIN) ürünleriyle katkıda bulundu.

Bilindiği gibi, Cenevre Yasası, Menşe Adları (AO) ve Coğrafi İşaret (GIS) üreticilerinin tek bir kayıt prosedürü ve tek bir ücret seti aracılığıyla birden fazla yargı bölgesinde ayırt edici coğrafi adları korumasına yardımcı olmaktadır. Şu anda 60 yargı bölgesini kapsamaktadır.

oriGIn, küçük üreticilerin ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin yararına küresel olarak Coğrafi İşaret (GIN) korumasını güçlendirmede önemli bir rol oynayan modern ve esnek bir araç olarak Cenevre Yasası'nı güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Söz konusu yasaya ulaşmak için; https://www.origin-gi.com/web_articles/world-intellectual-property-organization-wipo/ tıklayabilirsiniz.

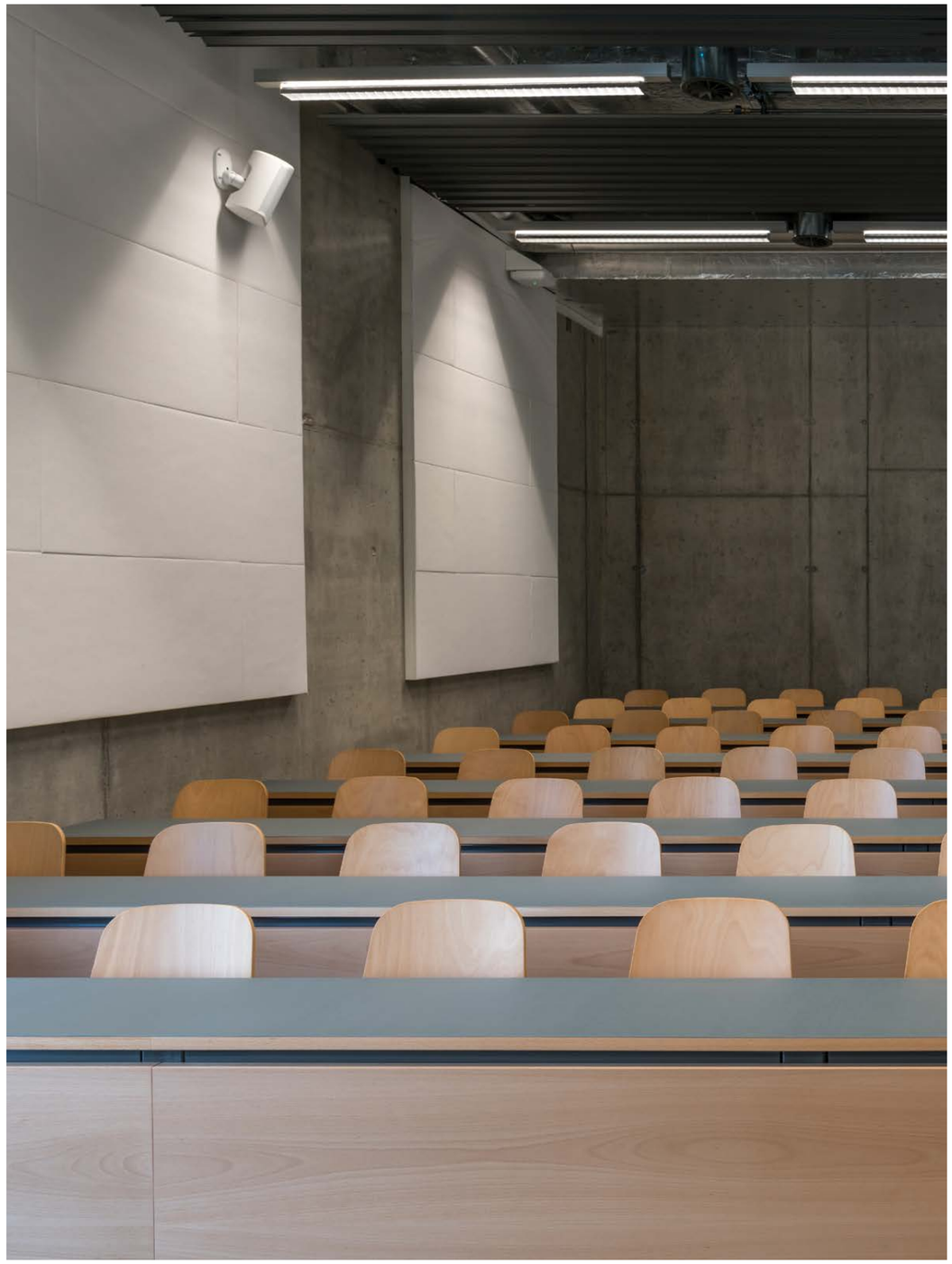

ŞENGÜN & PARTNERS
Avukatlık Ortaklığı | Attorney Partnership

Şengün Partners Coğrafi İşaretler AB ve Ulusal Tescil Danışmanlık Merkezi Bültenidir.